

ΔΙΕΘΝΕΙΣ
ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Τρεις φορές στη Μόσχα,
αλλά και δύο φορές στην
Ουάσινγκτον έχει πάει
ο Χρήστος Φώλιας ως
υπουργός της κυβέρνησης
στην Καραμανλή.

Οι Αγωγοί του Πολίτη

Ο υπουργός των Αγωγών, **Χρήστος Φώλιας**, μιλάει για τους δρόμους της ενέργειας και –εντελώς συμπτωματικά– για την Ελλάδα του 21ου αιώνα. Δηλώνοντας με έμφαση ότι «Δεν κάνουμε πολιτική "πάρ' τα όλα"». **Συνέντευξη στον Δημήτρη Μπτρόπουλο**

O

Ο Χρίστος Φώλιας, περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον στην κυβέρνηση, είναι ο υπουργός που κρατά τα κλειδιά του μέλλοντος. Αυτός έκανε τις διαπραγματεύσεις με τους Ρώσους για τον αγωγό αερίου «South Stream», αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις γκρίνιες των Αμερικανών. Αυτός χειρίζεται την απελευθέρωση της αγοράς πλεκτροπαραγωγής –από αιολικά πάρκα

μέχρι πυρηνικά ενέργεια–, αφού το μονοπάλιο της ΔΕΗ ανήκει στο παρελθόν. Οι αποφάσεις του αξίζουν πολλά διο. ευρώ σήμερα και πολύ περισσότερα σε μερικά χρόνια. Ο Φώλιας είναι ορεινός από χαρακτήρα και κοσμοπολίτης από εμπειρία. Ξεκίνησε στις επιχειρήσεις –με πετράδι του οικογενειακού στέμματος τα «Goody's»– για να περάσει στην Πολιτική με τις ευλογίες του ίδιου του Κώστα Καραμανλή. Η συνέχεια είναι γνωστή: Ευρωβουλευτής στις Βρυξέλλες, βουλευτής Γρεβενών, επιτυχημένος υψηλούργος Οικονομίας με αρμοδιότητα της ευρωκονδύλια και, εδώ και εννιά μίνιες, υπουργός Ανάπτυξης. Παίρνει συχνά το αεροπλάνο, αλλά είναι μόνιμα προσγειωμένος.

ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ...

Γιατί πίνετε πράσινο τσάι;

Ας πούμε και κάτι υγιεινό και τονωτικό!

Με ποιον τρόπο επιτρέπετε αυτό το χαρακτήρα σας;

Περιοσότερη πρεμία και λιγότερο στρες.

Κύριε υπουργέ, τι πάγε λάθος και μπάκε στην χώρα το νοθευμένο πλιέδαιο;

Πρώτα απ' όλα, δεν είναι νοθευμένο, είναι επιμολυσμένο. Δεύτερον, δεν μπίκε μόνο στην χώρα μας, μπίκε σε ολόκληρη την Ευρώπη. Και το γεγονός αυτό δείχνει την ανάγκη που υπάρχει σε πανευρωπαϊκό επίπεδο για ενίσχυση των συστημάτων ελέγχου και ασφάλειας τροφίμων.

Πόσες φορές την ημέρα μιλάτε στο πορτοκαλί τηλέφωνο;

Όσες χρειαστεί.

Πόσες ώρες κοιμάστε;

Όχι πάνω από έξι.

Θεσσαλονίκη, Γρεβενά, Αθήνα. Σε ποια πόλη νιώθετε σπίτι σας;

Κάθε πόλη έχει τη δική της ιστορία στη ζωή μου. Ομολογώ πάντως πως είμαι περισσότερο εξοικειωμένος με τα... βόρεια κλίματα.

Βότκα πίνετε;

Με φρέσκο λεμόνι και πολύ πάγο.

Πόσες φορές έχετε πάει Μόσχα ως υπουργός Ανάπτυξης;

Έχω κάνει τρεις επισκέψεις.

Υπάρχει κάτι στη Μόσχα που σας αρέσει ή που δεν σας αρέσει;

Είναι εντυπωσιακό το βραχώδες πρανές πάνω στο οποίο

στέκεται το Κρεμλίνο. Ίσως γι' αυτό μια ρωσική παροιμία λέει: «Πάνω απ' τη Μόσχα υπάρχει το Κρεμλίνο, πάνω απ' το Κρεμλίνο υπάρχει μόνο ο Ουρανός!».

Και πόσες φορές έχετε πάει στην Ουάσινγκτον;

Και εκεί έχω κάνει δύο επισκέψεις. Μία ως υπουργός Ανάπτυξης και μία ως υψηλούργος Οικονομικών.

Τι σας είπε ο Κώστας Καραμανλής όταν σας ανέθεσε το υπουργείο Ανάπτυξης;

«Καθαρές κουβέντες, απόλυτη διαφάνεια και απόλυτη αξιοκρατία. Δεν χρωστάμε σε κανέναν, μόνο στον κόσμο και στον τόπο». Αυτός είναι ο Καραμανλής.

Διαπραγματεύεσθε με τους Ρώσους τα θέματα των αγωγών. Με τι στηλ προσεγγίζουν τα ενεργειακά θέματα;

Οι Ρώσοι έχουν κατανοήσει απόλυτα πως για να έχουν αξία τα ενεργειακά τους προϊόντα θα πρέπει αυτά να μπορούν να φτάνουν στους καταναλωτές.

Ποια φράση χρησιμοποιείτε εσείς πιο συχνά όταν μιλάτε με τους Ρώσους;

Οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους.

Έχει σιδερένια κειματική η Βλαντιμίρ Πούτιν;

Σίγουρα έχει σιδερένια θέληση.

Υπάρχει μια σκπνή από το πρόσφατο ταξίδι της Τρίτης του Πάσχα στη Μόσχα, που θα σας μείνει αξέχαστη;

Όπι ο διακρατικές συνομιλίες ξεκίνησαν με το «Χριστός Ανέστη».

Οδηγείται η Ελλάδα σε ενεργειακά εξάρτηση από τη Ρωσία;

Σε καμία περίπτωση. Έχουμε ως στρατηγική επιλογή τη διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας και την πολλαπλότητα των οδών διέλευσης. Αυτά την επιλογή εφαρμόζουμε στην πράξη.

Δεν κινδυνεύουμε να πνιγούμε στην αγκαλιά της ρωσικής Αρκούδας;

Ενεργειακή διπλωματία σημαίνει να κρατάς πάντοτε και συγχρόνως όλες τις πόρτες ανοιχτές.

«Παρακολουθούμε με προσοχή τον ευρωπαϊκό διάλογο για την πυρηνική ενέργεια. Ούτε οι ωραιοποιήσεις ούτε οι δαιμονοποιήσεις βοηθούν».

Γιατί να μην εισάγουμε αέριο από το Αζερμπαϊτζάν;

Ποιος το λέει αυτό; Το κάνουμε ήδη μέσω του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου, ο οποίος επεκτείνεται προς την Ιταλία. Μπορούμε ασφαλώς να σκεφτούμε κι άλλες καλές ιδέες. Για αυτό άλλωστε επισκέφτηκα το Αζερμπαϊτζάν και έχουμε μια σταθερή σχέση συνεργασίας. Θα μας κάνουν οι Αμερικανοί να μετανιώσουμε για τον αγωγό «South Stream»;

Ε, όχι βέβαια! Πώς να μετανιώσεις όταν κάνεις το σωστό για τη χώρα σου;

Γιατί ήταν τόσο αρνητικός για τον «South Stream» ο Αμερικανός υψηλούργος Εξωτερικών, Μάθιου Μπράζα;

Προφανώς από λανθασμένη ενημέρωση.

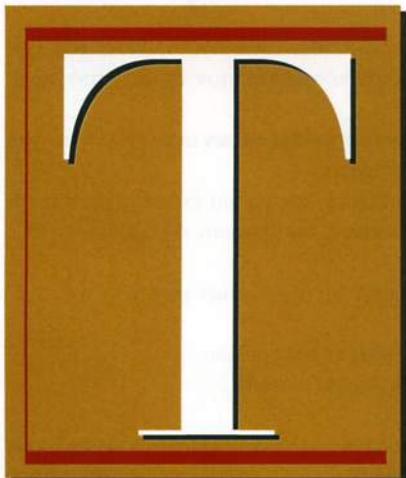
Αν ο Μπράζα ήταν τόσο αρνητικός δημοσίως, τι σας είπε κατ' ιδίαν στο Στέπ Ντιπάρμεντ;

Έδειξε να κατανοεί απόλυτα την ελληνική θέση πως στον τομέα της ενέργειας δεν μπορούμε να βάζουμε «όλα τα αυγά στο ίδιο καλάθι».

Το πετρέλαιο δεν έφερε ειρήνη στη Μέση Ανατολή, ενώ το αέριο έκανε την Ευρασία να ματώσει. Μάπως με τους αγωγούς εισάγουμε

γεωπολιτικά αστάθεια;

Η ενεργειακή ισορροπία αποτελεί βασική παράμετρο της ειρήνης, της ασφάλειας και της σταθερότητας. Εμείς υπορετούμε αυτήν την προοπτική και το αποδεικνύουμε με κάθε ευκαιρία.

Τι ρόλο παίζουν οι Τούρκοι στο παιχνίδι των αγωγών;

Η γειτονική χώρα επιδιώκει να εμπορεύεται η ίδια τις ποσότητες αερίου που διέρχονται από τα εδάφη της, πολιτική που δεν ενθουσιάζει το Αζερμπαϊτζάν.

Ποιο είναι το εύρος κοπασμάτων αερίου στο Αιγαίο; Μάπως θα το μάθουμε μόνο αν λύσουμε τις διαφορές μας με την Άγκυρα;

Σίγουρα, το πρώτο μέλημά μας είναι να ξεκαθαρίσουμε τον μύθο από την πραγματικότητα. Από εκεί κι έπειτα, υπάρχουν λύσεις για κάθε ρεαλιστικό σενάριο αξιοποίησης κοπασμάτων.

Ποιος θα πλουτίσει από τους αγωγούς; Εμείς ή οι Ρώσοι;

Δεν ζούμε στην εποχή του «πάρ' τα όλα». Ο σημερινός κόσμος αντιλαμβάνεται όλο και πιο καθαρά την αξία της προτίμησης για μια κατάσταση «win-win». Όταν όλοι κερδίζουν, ο κόσμος μας είναι περισσότερο ασφαλής.

Πότε θα έχουν όλα τα ελληνικά νοικοκυριά αέριο; Και τι όφελος θα έχουμε ως χώρα από αυτό;

Το 2007 η κατανάλωση φυσικού αερίου στη χώρα μας έφτασε τα 3,8 δισ. κυβικά μέτρα. Το 2008 αναμένεται να φτάσει τα 4,7 δισ., ενώ για το 2010 θα ξεπεράσει τα 7 δισ. κ.μ. Εκτός από τα νοικοκυριά, η ελληνική βιομηχανία απορροφά, επίσης, μεγάλες ποσότητες φυσικού αερίου. Αυτονότα, λοιπόν, η εναρμόνιση των αναγκών για διατήρηση των υψηλών ρυθμών αιάκτηξης και, ταυτόχρονα, για μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο καθιστούν το φυσικό αέριο ζωτική σημασία. Αυτή είναι

η αξία της συμφωνίας για τον «South Stream» που θωρακίζει την πολιτική ασφάλειας στον τομέα της ενέργειας.

Πέρα από τους αγωγούς, ποτεύετε ότι έρχονται άλλες ρωσικές επενδύσεις στην Ελλάδα;

Η Ελλάδα προσφέρει σήμερα σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες. Πιστεύω ότι η ενεργειακή διασύνδεση ανοίγει το δρόμο σε περαιτέρω αιάκτηξηκαί και επενδυτική διασύνδεση και με τη Ρωσία.

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Γιατί ακριβώνει η ζωή μας, αλλά και η ζωή των Ευρωπαίων, μετά το ευρώ;

Η κυβέρνηση Σημίτη δεν θωράκισε την αγορά. Έτσι χάθηκε ο έλεγχος του στρογγυλέματος προς τα πάνω σε αρκετά είδη της καθημερινότητας στην αρχική περίοδο της υιοθέτησής

ΠΙΝΕΛΙΑ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Για τον Φώλιο, το μανιλάρι στο πέτο αποτέλει σταθερή ενδυμαστολογική επιλογή ή τελος πάντων μια πινελιά χρώματος στην γκρίζα πραγματικότητα της Πολιτικής.

«Στην επιχείρηση, όταν γνωρίζεις ποιο είναι το σωστό, έχεις τη δυνατότητα να το πράξεις. Στην Πολιτική, αυτό είναι πάντα ένα αβέβαιο διακύβευμα».

του. Από αυτήν την άποψη, είναι πολύ χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η Κύπρος λέει πως έμαθε από τα λάθη της Ελλάδας. Ε, λοιπόν αυτά τα λάθη αποτέλεσαν το θερμοκόπιο της ανωμαλίας και σήμερα προσπαθούμε να «νοικοκυρέψουμε» την αγορά.

Υπάρχει κάτι που μπορεί να κάνει ένας υπουργός Ανάπτυξης για την ακρίβεια; Ή είναι απλώς αυτός που χρεώνεται την ευθύνη;

Εύκολη απόδοση ευθυνών κάνουν μόνον οι άκαπνοι και οι ιδιοτελείς. Όποιος ξέρει από μάχες, ξέρει και να εκτιμά προσπάθειες.

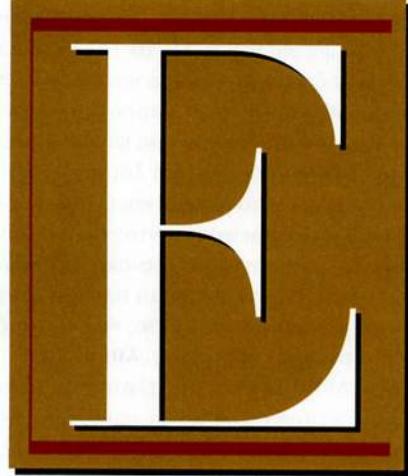
Κι εσείς τι κάνετε;

Κάνουμε μια μεγάλη προσπάθεια στην αγορά

με τα 41 μέτρα που πρωθυπουργείς δεκαετιών, σε συνδυασμό με οι Βαρές αδυναμίες του εποπτικού πλαισίου και των ελεγκτικών μηχανισμών, καθιστούν την ελληνική αγορά περισσότερο ευάλωτη. Αυτό φαίνεται τώρα μέσα στην κρίση, μέσα σ' αυτό το πρωτοφανές παγκόσμιο ράλι τημάνω σε κάυσιμα, τρόφιμα και πρώτες ύλες. Δίνουμε μια καθημερινή μάχη, προκειμένου να προστατέψουμε την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών και ειδικά αυτών που ανήκουν στα ασθενέστερα στρώματα.

Μάπως όμως φταίει και κάτι άλλο;
 Η χαμπλή παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα της ελληνικής Οικονομίας περιορίζει τα εισοδήματα, μειώνοντας την αγοραστική δύναμη. Δεν φτάνει να συγκρίνουμε μόνο τους μισθούς με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Πρέπει να συγκρίνουμε και την παραγωγικότητά μας και την ανταγωνιστικότητά μας. Διότι η Ελλάδα, ενώ έπαψε να είναι χώρα χαμπλού κόστους εργασίας, δεν έχει καταφέρει ακόμη να μετεξελιχθεί σε χώρα με προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Είναι η ΔΕΗ η επόμενη Ολυμπιακή;

Η προσπάθειά μας εκεί ακριβώς στοχεύει, να αποτρέψουμε μια τέτοια εξέλιξη και να παραμείνει η ΔΕΗ μια μεγάλη, κερδοφόρα και ανταγωνιστική επιχείρηση με σημαντική προσφορά στον ελληνικό λαό.

Πότε θα μείνουμε χωρίς πλεκτρικό ρεύμα; Και τι κάνουμε γ' αυτό;

Στην πρώτη ερώτηση απαντώ: Ποτέ! Στη δεύτερη, βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση του Μακροχρόνιου Ενέργειακού Σχεδιασμού με ορίζοντα το 2020. Αυτός θα περιγράφει και θα αναλύει όλες τις πλευρές του σύνθετου ενέργειακού ζητήματος της Ελλάδας, και θα καταλήγει στο ιδανικό μείγμα πηγών πλεκτροπαραγωγής, αποφεύγοντας τον κίνδυνο

να μείνει οποιοσδήποτε Έλληνας πολίτης σε οποιοδήποτε σημείο της χώρας χωρίς πλεκτρικό ρεύμα.

Κάποιοι λένε ότι η κυβέρνηση μεθοδεύει το πέρασμα της πλεκτροπαραγωγής σε ιδιωτικά συμφέροντα...

Η υποκρισία και ο λαϊκισμός περισσεύουν. Εργάζομαστε για την ολοκλήρωση της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας, η οποία θα δημιουργήσει ένα ελκυστικό περιβάλλον για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων, την παροχή καλύτερης ποιότητας υπηρεσιών και την εξασφάλιση ωφελημάτων που θα γίνουν αισθητά στους καταναλωτές. Η θετική εμπειρία των τηλεπικοινωνιών έχει αποδείξει πως μια απελευθερωμένη αγορά οδηγεί σε περισσότερη εξωτρέφεια, σε νέες επενδύσεις, σε νέες θέσεις δουλειάς, σε εφαρμογές εκσυγχρονισμού και σε ανταγωνιστικά τιμολόγια προς όφελος του πολίτη-καταναλωτή. Αυτός είναι ο στόχος για το μέλλον της αγοράς ενέργειας.

Γιατί υπάρχουν τόσα λίγα αιολικά πάρκα στην Ελλάδα; Δεν θα έπρεπε να έχουμε πολύ περισσότερες ανεμογεννήτριες;

Δυστυχώς, για πάρα πολλά χρόνια, οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας παρέμεναν έννοια σχεδόν άγνωστη στον τόπο μας. Οι τρεις βασικοί λόγοι που δεν πρωθήθηκαν οι ΑΠΕ ήταν η υπερβολική γραφειοκρατία, η έλλειψη κινήτρων και η απουσία ουσιαστικού χωροταξικού σχεδιασμού. Η καθυστέρηση που σημειώθηκε σε προηγούμενες δεκαετίες δεν είναι για μας λόγος παραίτησης από το στόχημα των ΑΠΕ. Αντίθετα, είναι λόγος έντασης των προσπαθειών μας. Προχωρούμε, λοιπόν, με σταθερά βήματα και μπορούμε βάσιμα να προσδοκούμε θετικά αποτελέσματα.

«Πυρηνική ενέργεια, όχι ευχαριστώ»; Η μάπως εσείς λέτε «ναι»;

Αυτό που λέμε είναι ότι η Ελλάδα παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή τον προβληματισμό και τον διάλογο που αναπτύσσεται στο πλαίσιο της Ε.Ε. Θεωρούμε πως ο διάλογος είναι πάντα αναγκαίος, προκειμένου να φωτισθούν

όλες οι πτυχές πολυσύνθετων και πολύπλοκων ζητημάτων που δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται απλούστευτικά. Ούτε οι ωραιοποιίσεις, αλλά ούτε και οι δαιμονοποιίσεις μπορούν να συνεισφέρουν παραγωγικά. Η ενεργειακή στρατηγική της χώρας παραμένει αμετάβλητη μέχρι σήμερα και δεν περιλαμβάνει την ανάπτυξη πυρηνικών εργοστασίων πλεκτροπαραγωγής.

Πράγματι θα έχουμε σε είκοσι χρόνια παντού γύρω μας (Αλβανία, Βουλγαρία, Τουρκία) πυρηνικά εργοστάσια;

Αντιμετωπίζουμε με ιδιαίτερη προσοχή τη λειτουργία ή την πρόθεση δημιουργίας πυρηνικών αντιδραστήρων σε γειτονικές μας χώρες. Είναι προφανές ότι η γειτνίαση εγείρει μείζονα ζητήματα ασφάλειας. Χωρίς να αμφισβητείται το δικαίωμα κάθε κράτους να προσδιορίζει τις πηγές που θα χρησιμοποιήσει για να καλύψει τις ενεργειακές ανάγκες του πληθυσμού του, διατηρούμε και είμαστε αποφασισμένοι να ασκήσουμε όλα τα δικαιώματα παρέμβασης σε περίπτωση μη τήρησης των διεθνών συνθηκών και των κανονισμών ασφαλείας από χώρες στις οποίες λειτουργούν πυρηνικά εργοστάσια. Ο στρουθοκαμπλισμός δεν είναι στα σχέδιά μας.

Τι κάνετε όταν δεν κάνετε Πολιτική;

Η πολιτική απαιτεί 24ωρη δέσμευση.

Και σε τι διαφέρει η πολιτική από τις επιχειρήσεις;

Στην επιχείρηση, όταν γνωρίζεις ποιο είναι το σωστό, έχεις τη δυνατότητα να το πράξεις. Στην Πολιτική, αυτό είναι πάντα ένα αβέβαιο διακύβευμα.

Γιατί είχαν επιτυχία τα Goody's; Και γιατί κερδίσατε τα McDonald's;

Ξέραμε τα γούστα του Έλληνα.

Μετά το υπουργείο Ανάπτυξης, τι; Κάποιοι σας βλέπουν στο Οικονομίας...

Μην είστε καθόλου πεπισμένος για τις αθώες προθέσεις όσων διακινούν τέτοια σενάρια.

Τι σημαίνει το μαντιλάκι στην τοέπι του σακακιού σας;

Σταθερή ενδυματολογική επιλογή. ☺